

De Minister voor Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum
.. juli 2022

Ons kenmerk

Uw brief van
29 juni 2022

Contactpersoon

Uw kenmerk

Onderwerp

Advies over het concept voor een wetsvoorstel Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT
'vastgesteld en per e-mail toegezonden op 11 juli 2022'

Geachte

Bij brief van 29 juni 2022 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor een wetsvoorstel Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT (hierna: het concept).

De AP heeft een opmerking over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Het concept strekt tot tijdelijke uitwisseling van persoonsgegevens ter identificering van de ouders die gedupeerd zijn als gevolg van problemen bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en geconfronteerd zijn met uithuisplaatsing van kinderen ten dienste van inzicht in de omvang, ondersteuning van de ouders en reflectie bij betrokken instanties.

Advies

1. Doelbepaling

Uit het Handvest en de AVG volgt dat wetgeving die een rechtsgrond voor verwerking van persoonsgegevens biedt moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en ook in een

Datum
19 april 2022

Ons kenmerk

evenredige verhouding moet staan met die doelstelling.¹ Volgens het concept dient de beoogde verwerking drie doelstellingen:

1. *Inzicht in de (omvang van de) groep ouders die gedupeerde zijn bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag én hun kinderen die te maken hebben (gehad) met een uithuisplaatsing.*
2. *Het bereiken van deze groep ouders met een gericht ondersteuningsaanbod.*
3. *Reflectie op het eigen handelen door het doorlichten van dossiers van de uithuisgeplaatste kinderen van deze groep ouders door de gerechten, de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen.*²

Bij de vraag of een uithuisplaatsing moet worden beëindigd of niet moet het belang van het kind de eerste overweging zijn, wat de oorzaak van de uithuisplaatsing ook was.³ De AP onderkent echter dat het uit oogpunt van algemeen belang in deze context ook noodzakelijk kan zijn dat de ouders die in een zo ernstig benarde positie terecht zijn gekomen als hier aan de orde, vanuit de overheid actief en gericht worden ondersteund, ook als het gaat om - mogelijk in verband daarmee - uithuisgeplaatste kinderen. Wetgeving die op de hier beoogde zorgvuldige wijze verwerking van persoonsgegevens met die doelstelling (2) mogelijk maakt kan dan ook rekenen op begrip.

De andere twee doelstellingen (1 en 3) roepen naar het oordeel van de AP als wettelijke doelstelling op zichzelf echter nog wel vragen op. Voor wat betreft de eerste doelstelling - inzicht - is het de vraag of daar los van verder handelingsperspectief al voldoende belang aan moet worden gehecht, te meer nu een zekere mate van inzicht dankzij het CBS al wel beschikbaar is.⁴ Voor wat betreft de derde doelstelling - reflectie - is de vraag hoe de noodzaak tot selectie zich verhoudt tot het bredere reflectietraject waarbij in algemene zin wordt onderzocht of er ook in het familie- en jeugdrecht sprake is van het onvoldoende bieden van rechtsbescherming.⁵ Voor de ernst van een onterechte uithuisplaatsing maakt het immers niet per se uit of het om een aan de toeslagaffaire gerelateerde situatie gaat of niet.

De AP adviseert de noodzaak uit oogpunt van algemeen belang van doelstelling 1 en 3 nader toe te lichten.

2. *Informatiepositie betrokken kinderen*

In deze gevoelige context is te meer van belang dat de uit huis geplaatste kinderen zorgvuldig op de hoogte worden gebracht van deze verwerking. De informatieverplichtingen die voortvloeien uit de AVG hoeven in deze wettelijke context weliswaar niet onverkort van toepassing te zijn, maar de AVG eist dan wel 'passende maatregelen' om zo alsnog recht te doen aan het transparantiebeginsel.⁶ De ouders komen via het ondersteuningsaanbod op de hoogte, maar de kinderen zijn op dit punt afhankelijk van de 'passende maatregelen'. Het concept bevat op dit punt geen concrete bepalingen en de memorie gaat hier ook niet op in.

De AP adviseert het concept op dit punt aan te vullen.

¹ Artikel 52, eerste lid, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en 6, derde lid, van de AVG.

² Toelichting, par. 2.1.

³ Artikel 3, eerste lid, en artikel 25 van het op 20 november 1989 te New York gesloten Verdrag inzake de rechten van het kind.

⁴ Toelichting, par. 2.1.

⁵ Toelichting par. 2.1.

⁶ Artikel 14, vijfde lid, onder c, van de AVG.

Datum
19 april 2022

Ons kenmerk

3. Relatie tot Ondersteuningspunt

De memorie van toelichting zet uiteen dat er een Ondersteuningsteam Uithuisplaatsingen Toeslagenaffaire is, dat ondersteuning biedt die specifiek bedoeld is om te faciliteren bij vragen rond de uithuisplaatsingen. Om diverse reden blijkt dat de betrokken ouders zich niet vaak zelf voor hulp melden zodat het bereik van het Ondersteuningspunt nog beperkt is..

De AP merkt op dat de wijze van totstandkoming van de lijst gedetailleerd in het concept wordt vastgelegd, maar dat geen voorziening getroffen lijkt te zijn om te voorkomen dat ouders en kinderen die inmiddels al wel gebruik maken van het ondersteuningsaanbod, opnieuw benaderd worden met een aanbod.

De AP adviseert een voorziening te treffen of in de toelichting aan te geven waarom dat niet nodig is.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

[... ondertekende versie volgt...]

voorzitter